

Nr 38.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa kronan tillhöriga markområden; given Stockholms slott den 13 januari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ivar Vennerström.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 januari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Vennerström anför:

1:o.

I skrivelse den 7 mars 1930 framlade lantförsvarets markkommitterade förslag angående dispositionen av vissa lantförsvarets fastigheter vid Karlsborg och hemställdes därvid, bland annat, att fyra skogslotter i Mölltorps socken av Skaraborgs län, vilka å en skrivelsen bifogad översiktskarta be-tecknats med I, III, IV och V, måtte försäljas.

I avgivet yttrande över markkommittederades berörda förslag förklarade sig arméförvaltningens fortifikationsdepartement anse, att något hinder ej förelåge för försäljning av nyssnämnda skogslotter, så snart skäliga pris för dem kunde erhållas. På grund av det tryckta konjunkturläget syntes emellertid sådana pris icke för det dåvarande kunna ernås. I avvaktan på

bättre tider borde därför enligt departementets mening med försäljningen tillsvärdare anstå.

Vid anmälan av markkommitterades förenämnda skrivelse inför Kungl. Maj:t i statsrådet den 20 februari 1931 yttrade föredragande departementschefen, att han ansåge, att riksdagens medgivande borde inhämtas till försäljning av de med IV och V betecknade skogslotterna, och i enlighet härmed hemställde Kungl. Maj:t i proposition (nr 123) till 1931 års riksdag, att riksdagen måtte medgiva, att nämnda två skogslotter måtte på i propositionen angivna villkor få försälas. Däremot framlades i berörda sammanhang icke något förslag beträffande försäljning av de med I och III betecknade lotterna. Kungl. Maj:ts i omförmälda proposition framlagda förslag blev av riksdagen bifallet.

Genom brev den 29 maj 1931 angående riksdagens skrivelse, nr 181, i fråga om försäljning av vissa kronan tillhöriga ägolorter i Mölltorps socken av Skaraborgs län uppdrog Kungl. Maj:t sedermera åt fortifikationsdepartementet att, då tidsförhållandena därtill kunde finnas lämpliga, till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till försäljning av, bland annat, nyssnämnda med I och III betecknade skogslotter.

Uti skrivelse den 24 september 1932 har fortifikationsdepartementet nu framlagt förslag angående försäljning av en del av omförmälda med I betecknade område och därvid anfört i huvudsak följande.

Med skrivelse den 22 juli 1932 hade t. f. platsbefälhavaren i Karlsborg överlämnat en av hemmansägaren Edvard Johnson i Mölltorp till platsbefälhavaren ingiven ansökan om tillstånd att få friköpa ett av Johnson arrenderat tomtområde av skogsloten I, vilket område vore bebyggt med honom tillhöriga hus. I sitt yttrande över denna ansökan hade t. f. platsbefälhavaren anfört, att han icke hade något att erinra mot försäljning av det avsedda tomtområdet, samt att, då därå uppförd manbyggnad under många år funnits på platsen och såväl nuvarande som förutvarande ägare av densamma nedlagt avsevärda kostnader och arbete på jordens kultur å tomtområdet, alla skäl syntes tala för, att nuvarande ägaren därav hade berättigade anspråk på att få förvärva samma område. Enligt en av distriktslantmätaren E. O. Janson år 1927 upprättad karta vore förenämnda område, som å kartan angivits med bokstaven a, beläget å ägorna till $\frac{1}{8}$ mantal Lilla Mosskärr i Mölltorps socken av Skaraborgs län samt innehölle i areal 4,928 kvadratmeter.

På föranstaltande av fortifikationsdepartementet hade området värderats av kommunalordföranden N. Palm i Mölltorp och skiftesgodemannen A. Kindbom i Karlsborg. I ett den 7 september 1932 utfärdat värderingsintyg hade värderingsmännen anfört, att lägenheten Fredrikshall i närheten av Mölltorps samhälle, med vilken lägenhet torde avses nu förevarande tomtområde, befunnits till huvudsaklig del utgöras av dålig sandjord. Området hade av dem uppskattats efter 20 öre per kvm. till 985 kronor 60 öre. Med hänsyn till att tomten uppodlats och iordninggjorts av tomtinnehavaren, vore det dock, enligt värderingsmännens åsikt, önskvärt, att vid försäljning av tomten till dess nuvarande innehavare 5 öre per kvm. finge såsom en ringa ersättning för å tomten nedlagda kostnader avräknas, så att köpeskillingen komme att utgöra 739 kronor 20 öre. I avgivet anbud hade Johnson förklarat sig villig att för tomtområdet i fråga betala sistnämnda belopp, 739 kronor 20 öre. Arméförvaltningens domäntjänsteman hade för-

klarat, att han funnit det föreslagna priset skäligt, varför han ansett sig böra tillstyrka den ifrågasatta försäljningen.

I ärendet vore vidare upplyst, att meranämnda tomtområde inginge i området för en tilltänkt stadsplan för Mölltorps stationssamhälle.

Med anledning av vad sålunda anförts, och då fortifikationsdepartementet ej hade något att erinra mot den föreslagna försäljningen samt funne den av Johnson erbjudna köpeskillingen skälig, hemställde departementet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå 1933 års riksdag medgiva, att tomtområdet ifråga måtte få försäljas till dess nuvarande arrendator, hemmansägaren Edvard Johnson, mot en köpeskillning av 739 kronor 20 öre samt på villkor i övrigt, att köparen ensam betalade alla kostnader för lagfart å fånget och för områdets avstyckning från vederbörande stamfastighet.

Av handlingarna i ärendet framgår, att ifrågavarande markområde icke är erforderligt för försvarets räkning. Med hänsyn härtill och då den för det samma erbjudna köpeskillingen synes skälig, finner jag mig böra tillstyrka fortifikationsdepartementets förevarande försäljningsförslag.

Den inflytande köpeskillingen torde böra tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ett område om 4,928 kvm. av fastigheten $\frac{1}{8}$ mantal Lilla Mosskärr i Mölltorps socken av Skaraborgs län, vilket område å en handlingarna i ärendet bifogad, av distriktslantmätaren E. O. Janson år 1927 upprättad karta angivits med bokstaven a, må försäljas till hemmansägaren Edvard Johnson i Mölltorp eller dennes rättsinnehavare för en köpeskillning av 739 kronor 20 öre och på villkor i övrigt, att köparen ensam vidkännes alla av överlåtelsen föranledda avstycknings- och lagfartskostnader, samt

att köpeskillingen må tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

2:o.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 13 oktober 1932 har arméförvaltningens fortifikationsdepartement gjort framställning om försäljning av en del av ett till kronoegendomarna $\frac{1}{8}$ mantal Sjölden nr 1 och $\frac{1}{8}$ mantal Lökshus nr 1 i Riseberga socken av Kristianstads län hörande, å Söderåsen beläget utmarksskifte samt därvid anförde i huvudsak följande.

Utmarksskiftet i fråga stode under närmaste förvaltning av chefen för Herrevadsklosters remontdepå. Med skrivelse till fortifikationsdepartementet den 30 augusti 1932 hade depåchefen insänt en anhållan från torparen Johan Svensson, Svenstorp, Ljungbyhed, att få inköpa en mindre jordlott av berörda utmarksskifte, vilken jordlott enligt Svenssons framställning sedan cirka 100 år tillbaka brukats tillsammans med ett av honom innehaft intilliggande torp och kunde anses utgöra en nödvändig förutsättning, för att han skulle kunna försörja sig å detta torp. Depåchefen hade för egen del anförde, att den ifrågavarande jordlotten, som vore belägen i södra delen av utmarksskiftet, icke vore av någon betydelse vare sig för remontdepån eller för stamhemmanen. Han hade således ej anledning att motsätta sig en försäljning av jordlotten, som utgjordes delvis av odlad jord och delvis av med

värdelös buskskog be vuxen odlingsbar mark. Området syntes kunna värderas efter ett pris av 400 kronor per hektar för den odlade marken och 150 kronor per hektar för buskmarken.

Sedan arméförvaltningens domäntjänsteman i avgivet yttrande förklarar sig icke hava något att erinra mot försäljning till Svensson av ifrågakomna område till av depåchefen föreslaget pris, hade Svensson avgivit ett den 8 oktober 1932 dagtecknat anbud, gällande till den 1 juli 1933, däri han förklarat sig villig att för området erlagga ett pris, som i överensstämmelse med depåchefens förslag beräknats till 312 kronor 50 öre, ävensom att ensam gälda alla kostnader för områdets avstyckning och för lagfart därå. Genom depåchefens försorg hade vidare upprättats en handlingarna i ärendet bilagd kartskiss över området, varav framginge, att den odlade jorden utgjorde cirka $\frac{1}{2}$ hektar och den med buskskog be vuxna marken cirka $\frac{3}{4}$ hektar.

För egen del ansåge fortifikationsdepartementet, att något behov av att i kronans ägo behålla ifrågavarande område icke föreläge. Då, enligt vad upplyst blivit, Svensson sedan lång tid tillbaka brukat området tillsammans med ett av honom innehaft torp, syntes det skäligt, att han erhöle rätt att inköpa området. Det erbjudna priset, 312 kronor 50 öre, funne departementet visserligen lågt, men med hänsyn till att området vore avlägset beläget och då detsamma, enligt vad departementet inhämtat, delvis torde hava uppodlats av Svenssons fader, ansåge sig departementet böra förorda antagande av Svenssons anbud.

Då kronan icke vidare torde hava behov av ifrågavarande markområde och då det av Svensson för området erbjudna priset synes vara godtagbart, finner jag mig böra tillstyrka fortifikationsdepartementets försäljningsförslag. Den inflytande köpeskillingen torde böra tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ett område om cirka $1\frac{1}{4}$ hektar, därav omkring $\frac{1}{2}$ hektar odlad mark och omkring $\frac{3}{4}$ hektar buskmark, av ett till kronoegendomarna $\frac{1}{8}$ mantal Sjölid nr 1 och $\frac{1}{8}$ mantal Lökshus nr 1 i Riseberga socken av Kristianstads län hörande utmarksskifte å Söderåsen, må försäljas till torparen J. Svensson i Svenstorp, Ljungbyhed, eller dennes rättsinnehavare för en köpeskillning av 312 kronor 50 öre samt på villkor i övrigt, att köparen ensam vidkännes alla av överlåtelsen föranledda avstycknings- och lagfartskostnader, samt

att köpeskillingen må tillgodoföras lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Vad departementschefen ovan under punkterna 1:o) och 2:o) hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Georg Z. Topelius.